

METODICKÉ VYSVĚTLIVKY

1. **Obce** jsou uvedeny v územní struktuře platné k 1. 1. 2018. Údaje o obcích vyjadřují stav roku 2017, pokud není uvedeno jinak.
2. **Obec** je základním územním samosprávným společenstvím občanů. Tvoří územní celek, který je vymezen hranicemi obce. Má jedno nebo více katastrálních území. Je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. V právních vztazích vystupuje svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Za obce se považují (pro některé, mj. statistické účely) také vojenské újezdy. V ČR jsou 4 vojenské újezdy: Boletice, Hradiště, Březina a Libavá. K 1. lednu 2018 v České republice existovalo 6 258 obcí. Obce se zvláštním postavením jsou v lexikonu zvýrazněny: **statutární města** velkými písmeny, **města** tučně, **městysy** tučnou kurzívou. V lexikonu jsou také uvedeny **městské části (městské obvody)** hlavního města Prahy a statutárních měst Brno, Liberec, Opava, Ostrava, Plzeň, Pardubice a Ústí nad Labem.
3. **Obce s rozšířenou působností (ORP)** jsou stanoveny zákonem 314/2002 ze dne 13. 6. 2002. Příslušnost obcí k obcím s rozšířenou působností je dána vyhláškou MV č. 388/2004 Sb. ze dne 24. 6. 2004, kterou se mění vyhláška č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností. Hlavní město Praha má uvedenu příslušnost městské části do správních obvodů (tj. do Prahy 1 až 22, kdy úřady těchto městských částí vykonávají velkou část státní správy pro obyvatele zbylých 35 městských částí).
4. **Část obce** je možno definovat dvojím způsobem. Jedná se o jednotku územního členění státu, která je publikována v rámci úředního seznamu obcí a jejich částí (tj. ve Statistickém lexikonu obcí České republiky 2013). Pokud se obec nečlení na části, je pro potřeby statistiky považována za jednu část obce. Z věcného hlediska se jedná o skupinu domů se společným názvem, označených čísly popisnými z jedné číselné řady. Ve městech Praha, Brno, Plzeň, Pardubice a Opava jsou některé části obce děleny hranicemi městské části nebo městského obvodu, a tak vznikají **díly částí obce** – části obce statistické. Za správní a územní celky kraj, okres, správní obvod ORP a obec je v tabulkách uváděn počet částí obce, za městské části a městské obvody výše uvedených měst je uveden počet dílů částí obce.
5. **Katastrální území** tvoří plošně souvislý a společně evidovaný soubor pozemků (parcel). Katastrální území pokrývají celé území státu. Kromě katastrálních území se občas používají ještě tzv. územně technické jednotky (UTJ), které jsou totožné s katastrálními územími, s výjimkou těch katastrálních území, která jsou dělena hranicemi městské části - městského obvodu (např. v Praze, Brně, Plzni).
6. **Katastrální výměra** je plocha katastrálního území obce. Ve městech Praha, Brno, Opava, Pardubice, Plzeň a Ústí nad Labem je výměra uvedena i v těch městských částech, kterým nebylo vymezeno katastrální území (dělené katastry). V těchto případech se jedná o odhadnuté výměry dle GIS jako součet výměr ÚTJ na základě hodnot výměr katastrálních území podle údajů Českého úřadu zeměměřického a katastrálního (ČÚZK) a podle grafických vrstev registru sčítacích obvodů k 1. 1. 2018. Údaje za obce byly převzaty od ČÚZK k 31. 12. 2017. V sumarizačních tabulkách za okresy a kraje se uvádí oficiální výměra okresu (kraje), která je přebírána z ČÚZK.
7. Údaje o **počtu obyvatel** byly převzaty z průběžné bilance obyvatelstva k 31. 12. 2017 a přepočteny na územní strukturu platnou k 1. 1. 2018. Údaje o počtu obyvatel k uvedenému datu v městských částech (obvodech) statutárních měst Brno, Liberec, Opava, Ostrava, Plzeň, Pardubice a Ústí nad Labem nejsou k dispozici, proto je uveden počet obyvatel obvykle bydlících ze sčítání k 26. 3. 2011.
8. **Počet obcí v roce 1930** – počet obcí existujících v roce 1930, které se nacházejí na území současné obce. V případě, že obec z roku 1930 je rozdělena do dvou nebo více současných obcí, je započítána vždy jen jednou a to do obce, ve které se nachází jádro nebo převážná část připojené obce.
9. **Kanalizací s připojením na čističku odpadních vod (ČOV)** se rozumí veřejný kanalizační řad, který odvádí splaškové vody z jednotlivých nemovitostí a ústí do čističky odpadních vod.
10. **Vodovodem** se rozumí veřejný vodovodní řad (bez ohledu na vlastníka), kterým se přivádí voda do jednotlivých nemovitostí.

11. **Plynofikací** obce se rozumí stav, kdy je obec napojena na plynové potrubí, kterým se přivádí plyn z centrálního zdroje.
12. Vybavenost obce vodovodem, kanalizací s připojením na ČOV a plynofikace obce jsou uváděny i v případě, že takto je vybavena pouze její část. Pokud se při vzniku nových obcí oddělila ta část obce, která jako jediná byla vybavena vodovodem, kanalizací nebo byla plynofikovaná, tato vybavenost v původní obci již není vykazována.

Informace byly získány z jednorázové přílohy TOVK k výkazu VI 1-01 za rok 2016. Výkaz byl rozeslán vedení všech obcí a městských částí hlavního města Prahy (osloveny nebyly vojenské újezdy).

13. Eurostat zveřejňuje na svých internetových stránkách typologii obcí - LAU (local administrative units) – podle 3 stupňů urbanizace. **Městské oblasti** zahrnují „velká města“ (nebo „hustě zalidněné oblasti“) a „města a předměstí“ (nebo „středně zalidněné oblasti“) a **venkovské oblasti** nebo („řídce zalidněné oblasti“).